

FOAs hørings svar vedrørende Fravalg af genoplivningsforsøg ved hjertestop

FOA støtter op om muligheden for, at borgere i højere grad kan fravælge genoplivningsforsøg ved hjertestop. Der er alt for mange borgere, som genoplives eller forsøges genoplivet, selvom de ikke ønsker det. Det er uværdigt for borgeren, men også for de medarbejdere, som skal stå for genoplivningen, selvom de ved, at det er imod borgerens ønske.

FOA ser positivt på, at der nu etableres et register, som integreres med alle relevante fagsystemer, så sundhedspersonalet i den konkrete situation, hvor en borger falder om eller findes livløs, hurtigt kan tilgå informationen om, at genoplivningsforsøg er fravalgt.

FOA har dog også nogle væsentlige kritikpunkter eller opmærksomhedspunkter, som vi håber, at ministeriet og Folketinget vil forholde sig til.

1. Afklaring af sundhedspersoners ansvar

Det er positivt, at det står så klart i lovforslaget, at medarbejderne skal genoplive, hvis de er i tvivl, og at der kan være gode grunde til, at man ikke kan slå op i journalen (fx at der kun er én medarbejder til stede). Men sundhedspersoners ansvar bør beskrives endnu tydeligere. Her er to eksempler:

- ❖ En medarbejder er kommet dagligt i borgerens hjem de sidste fem år. Borgeren har fravalgt genoplivning, hvilket står i journalen. En dag falder borgeren om, og medarbejderen kan ikke huske, om borgeren har fravalgt genoplivning. Da hun er alene med borgeren, kan hun ikke slå det op i journalen. Derfor gennemfører hun genoplivning. Borgeren klager bagefter over medarbejderen med det argument, at det burde medarbejderen kunne huske.

Konklusion: På baggrund af dette eksempel bør det efter FOAs opfattelse stå helt klart i lovbemærkningerne, at man ikke kan forvente af medarbejderne, at de kan huske et fravalg af genoplivning.

- ❖ En borger falder om på et plejehjem. En medarbejder påbegynder genoplivning, mens en anden medarbejder skal finde oplysning om evt. fravalg af genoplivning i borgerens journal. Medarbejderen farer dog vild i journalsystemet, og får flere gange klikket forkert, måske pga. stress over den kritiske situation. Derfor finder medarbejderen først frem til oplysningen om, at borgeren har fravalgt genoplivning, da det er for sent, og borgeren er genoplivet.

Konklusion: Det bør stå i lovbemærkningerne, at medarbejderne også i denne situation har gjort det rigtige (genoplivet ved tvivl), selvom de teoretisk set kunne have undgået en genoplivning.

2. **Registreringen bør udvides til alle typer af fravalg:** Det er problematisk, at loven kun omfatter borgerens eget fravalg via sundhed.dk (den nye rettighed). Det bliver meget forvirrende for medarbejderne, hvis de skal finde frem til fravalget forskellige steder. Det øger risikoen for fejl, hvilket helt konkret betyder, at det øger risikoen for, at mennesker bliver genoplivet, selvom de ikke ønsker det.

Partierne bør finde pengene til at sikre, at løsningen fra start omfatter alle typer fravalg af genoplivningsforsøg, herunder også fravalg i en aktuel sygdomssituation og det lægelige fravalg. Sundhedsministeriet bør derfor indkalde til forhandlinger for at finde de resterende penge, eller også bør det foreslås som en del af Finansloven.

3. **Fravalget skal stå med "flammeskrift"**

Der står mange informationer i de elektroniske patient- og omsorgsjournaler. Da oplysningen om en borgers eventuelle fravalg hurtigt skal kunne findes frem af personalet, er det afgørende, at det står meget tydeligt i journalerne. Fx med en anden tekst-farve.

4. **Ikke-autoriserede medarbejdere**

Flere steder i lovforslaget omtales sundhedspersoner som dem, der har en autorisation. For FOA står det uklart, hvad det betyder for alle de medarbejdere, som ikke er autoriserede. Det gælder bl.a. social- og sundhedshjælpere og ufaglærte, som udgør en meget stor procentandel af de ansatte i ældreplejen.

Bl.a. står der følgende (s. 21): "Det bemærkes, at patienten altid kan tilkendegive over for en sundhedsperson, at vedkommende ønsker at tilbagekalde sit fravalg af genoplivningsforsøg ved hjertestop i forbindelse med et aktuelt behandlingsforløb".

Betyder det, at en borger ikke kan sige til den social- og sundhedshjælper, som kommer i borgerens hjem, at vedkommende vil tilbagekalde sit fravalg? Eftersom især social- og sundhedshjælpere har en stor del af borgerkontakten i ældreplejen, herunder mange borgerforløb, som de varetager selvstændigt, virker det ikke logisk, at de ikke kan modtage en tilkendegivelse om tilbagekaldelse af et fravalg. Og det må stille borgerne i en svær situation, hvis de ikke kan tilkendegive det over for den medarbejder, som de kender bedst. FOA vil derfor opfordre til, at dette bliver beskrevet i bemærkningerne.